

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

м. Запоріжжя

УДК 614.253
С69

Редколегія:

Л.М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ, кандидат медичних наук, професор;

І.Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ, доктор філософських наук, професор;

Ю.В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ;

Д.П. Сенетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Н.В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Ю.О. Іріюглу – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ.

С-69 Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – 312 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Лукіна Г.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ОБДАРОВАНИХ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	192
<i>Ляшенко Л.М.</i> АВТОРСЬКИЙ ДОСВІД У МОВНИХ ЗАСОБАХ ПІДТРИМКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОІДЕНТИЧНОСТІ Й ГОРДОСТІ СТУДЕНТІВ.....	193
<i>Мазулін О.В.</i> ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ПРИ САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ КУРСАНТІВ З ПИТАНЬ ФАРМАКОГНОЗІЇ ПРИ ON-LINE НАВЧАННІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	196
<i>Моргунова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.</i> НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАНОМУ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	198
<i>Назаренко О.В.</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА» В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	199
<i>Недельська С.М., Ярцева Д.О., Лямцева О.В., Федосєєва О.С., Мазур В.І.</i> ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	200
<i>Олексієнко А.В.</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ.....	201
<i>Онїщенко Т.Є, Рябоконт О.В., Фурик О.О., Калашник К.В., Білокобила С.О.</i> ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ.....	202
<i>Пащенко І.В., Підкова В.Я.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПЕДІАТРІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.....	204
<i>Пилипенко В.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	205
<i>Самойленко О.В.</i> ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ.....	206
<i>Світлицький А.О., Чернявський А.В., Матвейшина Т.М., Щербаков М.С.</i> ПИТАННЯ ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУПНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ НАВЧАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ.....	207
<i>Сергієнко М.Ю., Сюсюка В.Г., Дейніченко О.В., Ганжій І.Ю., Амро І.Г.</i> ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» В УМОВАХ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ.....	209
<i>Сидоренко О.В.</i> АКАДЕМІЧНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	210
<i>Строгонова Т.В.</i> ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	211
<i>Сюсюка В.Г., Онопченко С.П., Дейніченко О.В., Шаповал О.С., Бондаренко С.А.</i> СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	212
<i>Точиліна Т.М., Точілін А.В.</i> АНАЛІЗ СПІЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	213

ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ

*Онiщенко Тетяна Євгенівна,
доцент кафедри інфекційних хвороб,
Рябокoнь Олена Вячеславівна,
завідувач кафедри інфекційних хвороб, професор,
Фурик Олена Олександрівна,
доцент кафедри інфекційних хвороб,
Калашиник Кирило Вадимович,
доцент кафедри інфекційних хвороб,
Білокобила Світлана Олександрівна,
асистент кафедри інфекційних хвороб,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Швидкий темп старіння знань і збільшення потоків інформації спонукає педагогів стикатися з проблемою постійного її оновлення. Зараз в Україні відбувається становлення нової системи освіти, яка орієнтована на входження у світовий інформаційно-освітній простір. Цей процес супроводжується істотними змінами у педагогічній теорії і практиці навчально-виховного процесу, який пов'язаний із внесенням коректив у зміст технологій навчання. У зв'язку з цим є актуальною проблема створення ефективної системи безперервної освіти для викладачів. Невід'ємною і важливою частиною цих процесів є дистанційні технології. Вони повинні стати не "додатком" у навчанні, а невід'ємною частиною цілісного освітнього процесу, які базуються на компетентнісному і особистісно-розвиваючих підходах [1, с. 7].

В умовах постійних змін у житті суспільства викладач повинен бути готовий до безперервного вдосконалення і підвищення своєї кваліфікації. У той же час, суспільством мають бути створені умови, щодо реалізації своїх потреб у постійному навчанні і розвитку. Педагоги-професіонали, які мають різний рівень кваліфікації, професійної компетенції, педагогічної майстерності та професійного досвіду, орієнтування на потребу у новітніх знаннях, специфічних умінь і навичках, потребують чіткої інтерпретації і оцінювання переваг тих, чи інших технологій та результатів професійного досвіду.

Кожен викладач у процесі підвищення кваліфікації повинен створити і розвинути свою компетентність як продукт індивідуального професійно-творчого саморозвитку. Мотивом для оволодіння компетентнісною діяльністю є саморозвиток, створення самого себе як професіонала, який здатен розглядати результативність вирішення професійних завдань через призму власного зростання [3, с.55]. Реалізація компетентнісного підходу в освіті в умовах інформаційного суспільства знаходиться під бурхливим впливом широкого вторгнення інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери професійної діяльності. Сучасний рівень розвитку інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє реально втілити в життя девіз ЮНЕСКО: «Освіта для всіх на протязі всього життя».

Інноваційний розвиток системи підвищення кваліфікації професійної освіти має на увазі застосування дистанційних освітніх технологій, що засновані на останніх досягненнях в області інформаційно-обчислювальної і телекомунікаційної техніки, відображає сучасні тенденції розвитку освіти як цілісної системи на якісно новому рівні. Воно максимально спрямоване на всебічне розкриття творчого потенціалу особистості, т. к. від загальнокультурної і професійної підготовки залежить не тільки якість життя самої людини, а й значною мірою соціально-економічний прогрес суспільства [3, с.43].

Дистанційні освітні програми спрямовані на становлення компетентності педагога відповідно до сфери його професійної діяльності. Використання мережевих технологій в процесі підвищення кваліфікації розширює можливості для вдосконалення особистісно професійних компетенцій викладача за рахунок:

неформального мережевого спілкування з особами та організаціями, що працюють за аналогічними темами з метою професійних обмінів; різних форм співробітництва, партнерства, спілкування з метою розробки нових видів послуг, реалізації спільних проєктів; участь в мережах з метою обміну між представниками організацій, що займаються підвищенням кваліфікації та споживачами освітніх послуг; встановлення мережевих обмінів з секторами, від яких надходять нові уявлення і нові знання, що застосовуються в системі підвищення кваліфікації; посилення потенціалу мережевої роботи та використання в її рамках інформаційних і телекомунікаційних технологій, які, в свою чергу, вимагають для свого максимально повного розкриття використання мережевого підходу [2, с.43].

Самостійний вибір дистанційних курсів навчання, що пропонуються різними організаціями і фахівцями, дає можливість викладачеві обирати та підвищувати свій рівень знань в тій чи іншій області, формувати готовність до ефективного конструювання освітніх програм з урахуванням індивідуальних освітніх запитів студентів; проектування освітнього середовища відповідно до сучасних вимог, що змінюється інформаційного середовища.

Важливими завданнями для засвоєння елементів дистанційного навчання викладачами є опанування однієї з платформ дистанційної освіти, розуміння і застосування на практиці прийомів і засобів організації дистанційного навчального процесу; навчитися організовувати електронну дискусію, форум, чат; навчитися здійснювати моніторинг і оцінювати результати дистанційного навчання; розробляти і апробувати власний дистанційний курс [4, с.95].

Завдяки дистанційним освітнім технологіям підвищення кваліфікації відбувається у більш стислі терміни і з мінімальними витратами, що є особливо важливим в сучасних умовах фінансування системи освіти. Дистанційні технології роблять процес навчання не тільки економічним, але і гнучким, творчим і легким.

В якості дистанційних технологій навчання можуть використовуватися телеконференції, електронні підручники, електронні бібліотеки, технології Skype і вебінарів, курси Онлайн. Застосування дистанційних технологій дозволяє залучати до освітнього процесу фахівців різних галузей знань, а також фахівців з інших міст і країн.

Ще одним технологічним рішенням, що дозволяє розширити можливості дистанційних освітніх технологій, є мережеві сервіси Google. У документах Google є безкоштовний онлайн-офіс, який включає в себе текстовий і табличний процесор, сервіс для створення презентацій, а також інтернет-сервіс хмарного зберігання файлів з функціями файло-обміну.

Інтерес для педагогів можуть представляти такі програми підвищення кваліфікації, як «Хмарні технології в освіті», «Управління електронним контентом», «Основи розробки електронних освітніх ресурсів» та ін. Кожен курс містить лекційний матеріал у текстовому режимі або відеоформаті, проміжне і підсумкове тестування.

Організація дистанційно-освітнього курсу повинна розпочинатися з формулювання завдань, вибору методик та технологій, що відповідають заданим цілям, створення різноманітних навчальних ситуацій, таких як: педагогіка співпраці; традиційне викладання; навчальні завдання і практика; інтерактивні дискусії; моделювання; демонстрації; відкриття; ігри; вирішення завдань/проблем; наставництво.

Технології дистанційної освіти діляться на інтерактивні і неінтерактивні. Інтерактивні технології - це аудіоконференції, відеоконференції, електронні конференції через e-mail, online services, та інш. Неінтерактивні це друкарські матеріали, аудіокасети, відеокасети, одностороння супутникова і СВЧ зв'язок, телевізійні і радіопередачі, дискети, CD-ROM.

Дистанційна освіта здійснюється за допомогою системи засобів, наприклад, телевізійний курс у поєднанні з друкарськими матеріалами, що розсилаються поштою і т. д. Інтернет дуже успішно використовується при такому системному, змішаному підході до дистанційної освіти, поєднуючи в собі усі переваги вище зазначених засобів з використанням образів, тексту, пошуку і реального спілкування.

Самостійний вибір програми підвищення кваліфікації та засіб його засвоєння дає можливість педагогам здобувати нові знання, займатися у зручний час і в зручному для себе темпі, а також отримати документ з проходження курсів підвищення кваліфікації.

Таким чином, використання дистанційних технологій у процесі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів дає можливість безперервного навчання, саморозвитку, підвищення рівня знань фахівців, масового обміну інформацією і досвідом, незалежно від просторових і часових меж, рівні шанси на самореалізацію учасників процесу. У теперішній час зростає кількість альтернатив сучасних моделей підготовки кваліфікованих педагогічних працівників, що створює умови для побудови ними індивідуальних освітніх траєкторій, максимальної індивідуалізації навчального процесу.

Список використаних джерел

1. Антошук С. В., Гравіт В.О. / Основи організації дистанційного навчання в післядипломній педагогічній освіті / наук. посіб. – Суми: НІКО, 2015. – 180 с.
2. Ляхощька Л., Чміль А., Розмариця В. / Організація навчального процесу в системі підвищення кваліфікації на сучасному етапі / Післядипломна освіта в Україні.- 2020. - №1. - С. 40-45.
3. Раковець О Раковець С. / Компетентність педагога як основа його професійної майстерності / Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2021, № 1 (105) С.51 – 58.
4. Шот А. П. / Дистанційна освіта: сьогодення та майбутнє / Дистанційне навчання у ЗВО: моделі, технології, перспективи: матеріали круглого столу за участю порадників академічних груп та викладачів факультету управління фінансами та бізнесу. – 28 квітня 2021 р. – Львів: ФУФБ, 2021. – 111 с.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПЕДІАТРІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

*Пащенко Ірина Володимирівна,
доцент кафедри пропедевтики дитячих хвороб,
Підкова Віра Ярославівна
доцент кафедри пропедевтики дитячих хвороб
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

В умовах сучасної медичної освіти важливим аспектом формування компетентностей є ефективне та творче застосування вже набутих на теоретичних кафедрах знань, формування навиків аналізу знань, отриманих з різних джерел інформації, розвиток комунікативних здібностей, набуття досвіду самоконтролю. В теперішній час цей процес відбувається у складних умовах дистанційного навчання, що потребує використання різних методів і підходів для формування у студентів клінічного мислення і здатності застосовувати отримані теоретичні знання в практичних ситуаціях. Самомотивація – це здатність спонукати себе проявляти ініціативу та діяти для досягнення цілей і виконання завдань. Орієнтованість освітнього процесу ВНЗ на професійно-особистісний саморозвиток студента передбачає створення такого навчального середовища, яке сприяло б тому, що студент сам все більш усвідомлено і цілеспрямовано опановував методологію і технологію самопізнання, самовдосконалення та самореалізації.

Формування мотивації студента – складний процес, на який впливає багато зовнішніх і внутрішніх факторів. Зовнішня мотивація передбачає застосування різних традиційних форм заохочення до діяльності, отримання високих оцінок, стипендії або покарання чи інших мотивів, які можуть викликати як бажання до діяльності так і гальмувати небажану поведінку. Внутрішня мотивація — це сукупність стимулів, що ініціюють та регулюють діяльність майбутнього лікаря із середини його особистості. До внутрішніх мотивів професійного саморозвитку майбутнього лікаря можуть належати самоствердження своєї особистості, усвідомлення соціальної значущості професії лікаря, демонстрації її цінності для суспільства.

Для підготовки і навчання студентів на кафедрі пропедевтики дитячих хвороб ЗДМФУ використовуються відео конференції на платформі Microsoft Office 365 Teams для проведення лекцій і практичних занять; мультимедійні презентації, тести різного рівня складності, ситуаційні задачі з аналізом клінічних помилок, навчальні фільми, завдання для самостійної роботи студентів. Окрім традиційних методів навчання ефективно застосовується метод кейсів з аналізом студентами певної клінічної ситуації. Для написання студентської історії хвороби використовувався вибір кейсів, які створюють проблемні ситуації при вирішенні задачі, містять дані анамнезу, об'єктивного обстеження, додаткових лабораторних та інструментальних даних.

Практичні заняття в умовах війни в минулому навчальному році проводились у дистанційному, а для деяких студентів і в асинхронному режимі. Під час дистанційної форми навчання принципово змінюється спосіб засвоєння знань, взаємодія між студентом та викладачем, значно збільшується роль викладача і значення самомотивації студентів. Дистанційне навчання сприяє оволодінню студентами навичок самостійної освітньої роботи за умови свідомої самомотивації і самоконтролю. Брак у студента самоорганізації і самоконтроля може знизити ефективність засвоєння навчального матеріалу і формування професійних навичок. Такі умови